

KMET

Tone Kuntner

*Očetu
in še mnogim*

ZEMLJA

Zemlja hrani korenine.
Zemlja naj bi jih segnala,
si mislil.

Pa jih ne bo,
pa jih ne bo.

Ti si navajen,
ti si močan.

TO JE LJUBEZEN

To je ljubezen.
To je prekletstvo.

Kruh bi drugače
laže zaslužil.

Ti pa ostaneš,
ti pa ostaneš.

ORJES

Orješ
kakor črna živina,
kot da je danes
tvoj zadnji dan.

(Nič ne počiješ,
nič ne poveš.)

Dan je še rosen
in misliš na jutri.

SEJEŠ

Seješ,
poseješ svojo ljubezen.
S krvjo pognojiš,
da bo velika,
da bo velika.

Potem narediš
čez njivo križ

in čakaš,
da bo padel sneg;

in čakaš,
da bo sneg skopnel.

POMLADNA

Hudič je vzel ozimino.
Hudič naj vzame zemljo,
si klel,
si klel.

Zdaj orješ,
da boš sejal;

zdaj seješ,
da boš žel;
zdaj moliš,
da ne bo toče.

KRUH IN VINO

Ni greh
pobirati klasje,
ko so velike kašče polne,
ko so velike kašče polne.

Ni greh
paberkovati,
ko so veliki sodi polni,
ko so veliki sodi polni.

Greh bi bil,
da nimam kruha,
greh bi bil,
da nimam vina,
kadar rubež k mizi sede.

Iz zbirke Vsakdanji kruh

ZAPISKI IZ PREDALA

PISMO USTRELJENEMU BRATU

Dragi brat!

Ni dolgo tega, bilo je skoraj prav ob štiriindvajsetletnici tvoje smrti, ko sem od Rdečega križa Slovenije dobil sporočilo, da so te Nemci ustrelili 20. aprila 1942, točno od 12.15. Zdaj je do kraja razjasnjena skrivnost tvoje smrti. Sam dobro veš, kako so Nemci tiste pomladi 1942 v Begunjah odbrali petdeset talcev, med njimi tudi tebe, ter jih iz nerazumljivega vzroka peljali streljat prav v Mauthausen. Ne moreš pa si zamišljati, kako smo se tvoji svojci do konca vojne krčevito oklepali upanja, da vam je bilo morda le prizaneslo. A nacizem je z izredno iznajdljivostjo iskal nove metode fizičnega in psihičnega uničevanja, in čim bolj se je njegova ideologija pod pritiskom bomb in krogel razkrajala, s tem večjo aroganco je podiral vse tiste človečanske vrednote, ki jih je zgodovina mukoma uspela privleči v 20. stoletje. Sicer je pa vse to tebi mnogo bolj znano kot nam, ki smo ostali. Kljub temu mi pa dovoli še eno domnevo: menim namreč, da tistega pomladnega dne smrt ni bila najhujša, kar te je moglo prizadeti; da, skoraj sem prepričan, kako te je še bolj presunilo spoznanje, da v zadnjem trenutku svojega bivanja ne boš mogel s pogledom zaobjeti domačih, s smrekami obraslih hribov in zeleneče rasti na jasi poleg strelišča, ter spoznanje, da se bo tvoja kri iztekla v tujo prst.